

TJELESNI ODGOJ (PHYSICAL EDUCATION) U PERIODICI ZA RAZDOBLJE 1990-1991. GODINE*

Nada Vodjinec, Sanja Radaković

Fakultet za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu

Stručni članak

UDK: 796.41 (05)

Primljeno: 10.09.1992.

Sažetak

Analiza izvora koji prate i publiciraju teme iz područja tjelesnog odgoja nužna je radi omogućavanja kvalitetnog i temeljitog pristupa proučavanju problema iz tog područja, posebno s obzirom na njegov interdisciplinaran i multidisciplinaran karakter. Bibliotečno-informacijski centar Fakulteta za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu pruža mogućnost uvida u pet stranih časopisa, obuhvaćenih engleskim sekundarnim časopisom *Sport Documentation Monthly Bulletin*, godište 1991. pod predmetnicom *Physical Education*. Dostupni su također i ljubljanski *Šport* i zagrebačka *Kineziologija*, te dva časopisa koji vrlo često prate područje tjelesnog odgoja, a to su zagrebački *Napredak* i *Život i škola*. Međutim, iako postoji veći broj dostupnih izvora za praćenje i publiciranje tema iz navedenog područja, to nikako ne ukazuje na njihovu dostatnost za zaista temeljito proučavanje određenog problema. Stoga se nameće potreba izrade tematske bibliografije članaka iz što većeg broja časopisa i ostalih publikacija kojima je primarni ili sekundarni predmet proučavanja tjelesni odgoj, kako bi se pružila stvarna mogućnost za svestrano i temeljito istraživanje.

Ključne riječi: tjelesni odgoj, bibliografija, časopisi

Abstract

PHYSICAL EDUCATION IN PERIODICALS FROM 1990 - 1991

The analysis of the sources that publish texts in the field of physical education is necessary in order to enable a good and thorough approach to the research of topics from this field, particularly in regard to its interdisciplinary and multidisciplinary character. The Library of the Faculty of Physical Education enables the insight into five foreign journals that are being covered by the English secondary journal *'Sport Documentation Monthly Bulletin'*, 1991, under the reference: *Physical Education*. One can also find the following journals: *'Sport'* from Ljubljana, *'Kineziologija'* from Zagreb and the two journals that often publish texts with themes on physical education: *'Napredak'* and *'Život i škola'* (Zagreb). However, although there are many periodicals where one can find these texts and where these texts can be published, this still doesn't mean that they are sufficient for a thorough research of a particular problem. Therefore, we consider it necessary to prepare a bibliography of articles from journals where physical education is the primary and secondary subject of the research.

Key words: physical education, bibliography, journals

Zusammenfassung

KÖRPERERZIEHUNG (PHYSICAL EDUCATION) IN PERIODIKA FÜR DEN ZEITRAUM VOM 1990-1991

Die Analyse der Quellen, die sich mit den Themen aus dem Bereich der Körpererziehung befassen und die diese Themen veröffentlichten, ist notwendig, um einen umfangreichen und gründlichen Zutritt zur Forschung der Probleme aus diesem Bereich zu ermöglichen, besonders in Bezug auf seinen inter- und multidisziplinären Charakter. Die Bibliothek der Fakultät für Körperkultur ermöglicht den Einblick in die fünf ausländischen Zeitschriften, die mit der englischen sekundären Zeitschrift *'Sport Documentation Monthly Bulletin'* 1991 umfassen sind, unter dem Stichwort: *Physical education*. Die folgenden Zeitschriften stehen auch zur Verfügung: *'Sport'* (Ljubljana) und *'Kineziologija'* (Zagreb), sowie die zwei Zeitschriften, in denen die Artikel aus dem Bereich der Körpererziehung oft publiziert werden, und zwar *'Napredak'* und *'Život i škola'* (Zagreb). Aber, obwohl eine grössere Zahl von Quellen aus dem angeführten Bereich vorhanden ist, weist es keinesfalls darauf hin, dass sie für die wirklich gründliche Forschung der Problematik ausreichend sind. Deshalb drängt sich die Notwendigkeit der Aufstellung einer thematischen Bibliographie von Artikeln aus der möglichst grossen Anzahl der Zeitschriften und anderen Publikationen auf, deren primäre und sekundäre Forschungsgegenstand die Körpererziehung ist, um eine allumfassende und gründliche Forschung zu ermöglichen.

Schlüsselwörter: Körpererziehung, Bibliographie, Zeitschriften

* Rad je dio znanstvenog projekta 5-10-114 pod naslovom "Programiranje kinezioloških transformacijskih procesa" Ministarstva znanosti i tehnologije Republike Hrvatske.

1. Uvod

Znanstveni i stručni radovi iz područja tjelesnog odgoja koji se bave proučavanjem njegovih specifičnosti i otkrivanjem zakonitosti procesa što se zbivaju u njemu objavljuju se u velikom broju stranih i domaćih časopisa. Naime, sadržajna složenost tog područja odražava se u nužnosti interdisciplinarnog i multidisciplinarnog pristupa njegovu istraživanju. Dakle, potrebna je stvarna suradnja svih znanosti i znanstvenih disciplina čiji se predmet u nekom segmentu ili obliku pojavljuje u području tjelesnog odgoja kao njegov sastavni dio. No, predmet ovog rada nije analiza znanosti i znanstvenih disciplina koje su posredno ili neposredno povezane s područjem tjelesnog odgoja. Cilj je naglasiti potrebu sistematiziranja i upoznavanja literature koja objavljuje radove iz tog područja kako bi se svi oni koji ga proučavaju mogli upoznati s njima radi svestranijeg pristupa proučavanju određenog problema, te publicirati svoje radove široj znanstvenoj javnosti.

Ovaj rad je, dakle, samo prilog analizi izvora koji prate i publiciraju teme iz područja tjelesnog odgoja; posebice izvora koji se mogu naći u Bibliotečno-informacijskom centru Fakulteta za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu. Ujedno, to je i pokušaj da se potakne izrada bibliografije ostalih izvora koji objavljuju stručne i znanstvene radove iz područja tjelesnog odgoja.

2. Tjelesni odgoj u časopisima u razdoblju 1990.-1991. godine

Prateći područje tjelesnog odgoja (engl. Physical Education; njem. Koerperliche Erziehung, Leibeserziehung, Sportpädagogik, Sportunterricht), analiziran je engleski sekundarni časopis Sports Documentation Monthly Bulletin, godište 1991., vol. 21, brojevi od 1 do 12, dostupan Bibliotečno-informacijskom centru Fakulteta za fizičku kulturu u Zagrebu. U ovoj kratkoj analizi obuhvatit će se grupacija članaka pod grupnom predmetnicom Physical Education. Iz svjetske periodike selektivnim je postupkom obuhvaćeno i uvršteno 176 članaka. Od časopisa koji se referenciraju u navedenom Biltenu, u nas se u BIN centru Fakulteta za fizičku kulturu u Zagrebu mogu pratiti slijedeći časopisi:

- 1. JOURNAL OF PHYSICAL EDUCATION RECREATION AND DANCE (USA)
- 2. PERCEPTUAL AND MOTOR SKILLS (USA)
- 3. RESEARCH QUARTERLY FOR EXERCISE AND SPORT (USA)
- 4. JOURNAL OF SPORT SCIENCES (GBR)
- 5. PHYSICIAN AND SPORTS MEDICINE (USA)

Pregledom članaka, odnosno naslova i sažetaka, izuzetno zanimljivim pokazao se američki časopis *Quest*, koji vrlo detaljno obrađuje tematiku iz područja tjelesnog odgoja i kineziologije, rabeći pri tome i sam naziv *kineziologija* (kinesiology).

Tematika iz područja tjelesnog odgoja i sporta može se pratiti i u ljubljanskom časopisu *Sport*, te zagrebačkoj *Kineziologiji* u razdoblju od 1990. do kraja 1991. godine. Ljubljanski *Sport* objavio je 12 članaka iz područja tjelesnog odgoja (sportne vzgoje), dok časopis *Kineziologija* u tom razdoblju nije izlazio.

Dostupna su nam također dva hrvatska pedagoška časopisa koji redovito izlaze i ostavljaju otvorenu mogućnost za objavljivanje članaka s tematikom iz tjelesnog odgoja:

◦ 1. PEDAGOŠKI RAD

časopis za pedagoška i prosvjetna pitanja, izlazi u Zagrebu, od 1991. mijenja naziv u NAPREDAK, časopis za pedagošku teoriju i praksu;

◦ 2. ŽIVOT I ŠKOLA

časopis za teoriju i praksu u pedagoškom odgoju, osnovnom i srednjem odgoju i obrazovanju, do 1989. izlazi u Osijeku, a od 1990. u Zagrebu.

3. Zaključak*

Na temelju navedenog može se zaključiti da već postoji velik broj dostupnih izvora za praćenje i publiciranje tema iz područja tjelesnog odgoja. Ali to ne treba predstavljati demotivirajući čimbenik za izradu tematske bibliografije članaka iz područja tjelesnog odgoja, koja bi pružila detaljan uvid u znanstvena i stručna dostignuća. Tako bi se, naime, omogućio temeljit pristup proučavanju određenog problema uvidom u što veći broj dosadašnjih istraživanja.

* Referat podnesen na ljetnoj školi pedagoga fizičke kulture Hrvatske, Rovinj, 27-30. 08. 1992.